

**Пояснювальна записка
щодо виконання бюджету Миколаївської
сільської територіальної громади за 2025 рік**

Фактично за 2025 рік до бюджету Миколаївської сільської територіальної громади надійшло 88 929,5 тис.грн, у тому числі до загального фонду бюджету - 86 314,9 тис. грн; до спеціального фонду бюджету - 2 614,6 тис. грн.

Планові показники надходження доходів до загального фонду бюджету виконані на 100,4%, у тому числі по власним надходженням - на 101,7% (понад план отримано 1 042,2 тис.грн). Планові показники надходження доходів до спеціального фонду бюджету виконані на 155,0% (понад план отримано 28,3 тис.грн). Крім того, до спеціального фонду отримано благодійної допомоги на суму 2 488,7 тис.грн.

У порівнянні з 2024 роком доходи загального фонду бюджету по власним надходженням зменшилися всього на 1,4% або на 868,8 тис.грн. Доходи спеціального фонду бюджету у 2025 році зменшилися на 56,3% або на 3 319,4 тис.грн у порівнянні з 2024 роком.

Бюджетоутворюючим джерелом дохідної частини загального фонду бюджету є податок та збір на доходи фізичних осіб, який займає 57,4% у сумі власних надходжень загального фонду бюджету. За звітний період надходження цього податку до бюджету Миколаївської сільської територіальної громади склали 35 055,7 тис.грн. Якщо порівнювати з фактичними надходженнями за 2024 рік, то надходження ПДФО за звітний період збільшилися на 665,1 тис.грн або на 1,9%. Це відбулося у зв'язку зі збільшенням мінімальної заробітної плати та виплатою дивідендів за підсумками року в аграрних підприємствах.

Надходження до бюджету громади рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у власних доходах загального фонду бюджету громади за 2025 рік становлять лише 0,003% або 2,2 тис.грн. У порівнянні з попереднім роком доходи зменшилися на 88,1%. Причинами такого суттєвого зменшення є, по-перше, повна заборона вирубки деревини на території громади. а по-друге, передислокація військової частини, яка платила за використання водними ресурсами, на іншу територію.

Акцизний податок у структурі дохідної частини загального фонду бюджету складає 8,4 %. За звітний період до бюджету громади надійшло 5 154,8 тис.грн акцизного податку. У порівнянні з 2024 роком надходження зменшилися на 24,5%. При цьому, надходження податку від реалізації підакцизних товарів збільшилося на 27,5% у зв'язку із зростанням цін на алкогольні напої, тютюн та інші підакцизні товари. Але, у другому півріччя до бюджету громади повністю перестав надходити акцизний податок з пального, ввезеного та виробленого в Україні, у зв'язку з перереєстрацією платників податку на іншу територію.

Місцеві податки є другим за обсягом джерелом наповнення бюджету громади. Питома вага їх у власних надходженнях загального фонду бюджету у звітному періоді склала 33,7%. За звітний період до загального фонду бюджету надійшло 20 545,6 тис.грн місцевих податків. У порівнянні з 2024 роком приріст склав 2,2 % або 400,9 тис.грн.

Місцеві податки включають податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельний податок, орендну плату за землю та єдиний податок з юридичних і фізичних осіб.

За звітний період до бюджету громади надійшло 368,3 тис.грн податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що на 20,4% або 62,5 тис.грн більше ніж у 2024 році. Це пояснюється сплатою у 2025 році окремими платниками заборгованості за попередні періоди.

За 12 місяців 2025 року до бюджету громади надійшло 1 411,3 тис.грн земельного податку та 9 757,4 тис.грн орендної плати за землю. У порівнянні з попереднім роком надходження зменшилися на 3,9% або 456,9 тис.грн. Це пов'язано з визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з забрудненням вибухонебезпечними предметами, і, як наслідок, надання пільг зі сплати місцевих податків.

Надходження єдиного податку за 2025 рік склали 9 012,5 тис.грн, що на 9,6% або на 789,2 тис.грн більше у порівнянні з 2024 роком. Це пов'язано із підвищенням мінімальної заробітної плати, а також збільшенням надходжень від сплати мінімального податкового зобов'язання сільгоспвиробниками.

Неподаткові надходження, питома вага яких складає 0,4% у структурі дохідної частини загального фонду бюджету, за звітний період склали 266,7 тис.грн, що на 50,7% або 274,8 тис.грн менше ніж було отримано за попередній рік. Вищезазначені надходження включають: штрафи та інші надходження (90,7 тис.грн), адміністративні збори і платежі (5,2 тис.грн), державне мито (0,2 тис.грн), орендну плату за користування комунальним майном (136,6 тис.грн) і орендну плату за водні об'єкти (34,0 тис.грн). У зв'язку з виведенням штатної одиниці державного реєстратора із штатного розпису Миколаївської сільської ради надходження за адміністративні збори зменшилися на 147,9 тис.грн. Також треба прийняти до уваги, що штрафи та адміністративні збори - це разові надходження, які не можуть бути прораховані.

У зв'язку зі змінами у Законі України "Про аквакультуру" надходження від орендної плати за користування комунальним майном до бюджету громади зменшилися у звітному періоді на 37,0 тис.грн і склали 136,6 тис.грн, що на 21,3% або на менше ніж за аналогічний період 2024 року.

Доходи від операцій з капіталом у 2025 році до бюджету громади не надходили.

Дохідна частина **спеціального фонду бюджету громади** включає екологічний податок (3,1% від загальної суми надходжень до спеціального фонду бюджету без врахування трансфертів) і благодійні внески, гранти та подарунки (96,9%).

Надходження екологічного податку за звітний період склали 79,8 тис.грн. У порівнянні з попереднім роком надходження екологічного податку до бюджету громади збільшилися на 20,1% або на 13,4 тис. грн.

За рахунок неподаткових надходжень до бюджету громади у звітному періоді отримано 2 497,6 тис.грн, що на 57,2% або на 3 332,8 тис.грн. менше ніж за минулий рік, а саме:

- інші надходження - 0,4 тис.грн.;

- надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами, - 8,4 тис.грн (це реалізація макулатури - 6,9 тис.грн. та металобрухту - 1,7 тис.грн.);
- найбільшу частку у неподаткових надходженнях (99,7%) склали благодійні внески та подарунки - 2 488,7 тис.грн.

Так, **відділ освіти, молоді та спорту** отримав подарунків на загальну суму **1 437,9** тис.грн.:

- від громадської організації «Сумське громадське коло» отримано меблі (24,5 тис.грн), планшети, принтер, ноутбуки, інтерактивну дошку, зарядну станцію (309,7 тис.грн);
- від організації «Save the children» - дитячі лави для облаштування укриттів (69,6 тис.грн);
- від приватних осіб - дизпаливо для Миколаївського ліцею (3,0 тис.грн);
- від Департаменту освіти та науки Сумської ОДА - підручники (119,1 тис.грн) та ноутбуки (886,4 тис.грн);
- від ГО «Охтирський молодіжний центр» - набори комплектів стендів (25,6 тис.грн).

Відділ культури отримав книжки на загальну суму 49,0 тис.грн. а саме:

- для поповнення бібліотечного фонду від Сумської обласної наукової бібліотеки книжки на суму **13,2** тис.грн;
- від приватної особи книжки на суму **8,9** тис.грн;
- від громадської організації «Центр дослідження проблем безпеки» книжки на суму **26,9** тис.грн.

Миколаївська сільська рада отримала подарунків на загальну суму **1 001,8** тис.грн:

- від Гуманітарного штабу при Сумській районній державній адміністрації пральні машинки, сушарки (284,5 тис.грн), обігрівачі газові та регулятори для приміщень (12,6 тис.грн) та зарядну станцію (30,2 тис.грн);
- від організації ОКСФAM - генератор (325,6 тис.грн);
- від благодійної організації «Центр волонтерства та захисту» - майно для місцевої пожежної охорони (30,1 тис.грн);
- від БФ Макс Сьюпорт - вогнегасники, каністри, газові обігрівачі (6,2 тис.грн);
- від ТОВ «Індичка» - пальне на суму 7,2 тис.грн;
- від ТОВ «ДАРЕКС ТРЕЙДІНС СОЛЮШНС» - дизель-генератор (305,4 тис.грн).

За 12 місяців 2025 року до загального фонду бюджету громади надійшло 25 289,9 тис.грн **трансфертів** із державного та обласного бюджетів, а саме:

- додаткова дотація з державного бюджету на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією рф - 10 130,8 тис. грн, що на 29,3% або на 4 198,3 тис.грн менше ніж у 2024 році;
- освітня субвенція з державного бюджету - 13 239,4 тис. грн, що на 7,0% або на 994,0 тис.грн менше ніж у 2024 році;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами - 32,2 тис. грн;

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти - 1 787,5 тис.грн;
- інша субвенція з бюджету Річківської сільської територіальної громади на поповнення матеріально-технічної бази ДФТГ - 100,0 тис.грн.

За 12 місяців 2025 року до спеціального фонду бюджету громади надійшло 37,2 тис.грн **трансфертів** із державного бюджету, а саме:

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами - 16,0 тис. грн;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на покращення якості гарячого харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти - 21,2 тис.грн.

Залишок коштів по загальному фонду бюджету громади станом на 31.12.2025 року в управлінні Державної казначейської служби України у Сумському районі склав 4 365 814 грн 04 коп., по спеціальному фонду - 169 806 грн 01 коп. Також, на залишках обліковується додаткова дотація з державного бюджету на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією рф в сумі 295 124 грн. та субвенція з державного бюджету на покращення якості гарячого харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти в сумі 36 200 грн.

Місцевих запозичень, боргу, гарантій та гарантованого боргу немає.

ВИДАТКИ

Фактично видатки бюджету Миколаївської сільської територіальної громади за 2025 рік склали 92 545,4 тис.грн, що становить 95,6 % до затверджених бюджетних призначень, з них:

- по загальному фонду фактичні видатки склали 85 544,3 тис.грн (або 95,4% від запланованих), що на 15,2% або на 15 326,4 тис.грн менше ніж у 2024 році;
- по спеціальному фонду фактичні видатки склали 7 001,1 тис.грн (98,6 % від запланованих), що на 42,3% або 2 080,6 тис.грн більше у порівнянні з попереднім роком.

Зменшення дохідної частини бюджету громади у звітному періоді на 8,1% (з 96,7 млн.грн до 88,9 млн.грн); вільного залишку, що склався на початок звітного періоду, - на 57,8% (з 25,8 млн.грн до 10,9 млн.грн) спричинило зменшення видаткової частини бюджету у порівнянні з 2024 роком на 12,5% або на 13 245,9 тис.грн (з 105,8 млн.грн до 92,5 млн.грн).

Видатки на галузь «Освіта» за звітний період склали 37,3% загального річного обсягу видатків або 34 496,2 тис.грн, що становить 97,6 % до затверджених бюджетних призначень. За рахунок коштів субвенцій з державного бюджету профінансовано 15 075,0 тис.грн, що становить 43,7% від загальної суми видатків. Треба зазначити, що у порівнянні з 2024 роком обсяг освітньої субвенції зменшився на 7% (на 994,0 тис.грн). За рахунок бюджету Миколаївської сільської ТГ профінансовані видатки в сумі 19 421,2 тис.грн або 56,3% загального обсягу видатків. У порівнянні з попереднім роком видатки на галузь освіти за рахунок місцевого бюджету зменшилися на 20,4% . У 2024 році були проведені капітальні ремонти електрозабезпечення спортивної зали

Миколаївського ліцею, системи опалення Лікарської гімназії; на умовах співфінансування закуплені інтерактивні дисплеї, проведені поточні ремонти у всіх закладах освіти громади. У звітному періоді такі заходи не проводилися.

Видатки на галузь **«Охорона здоров'я»** з бюджету громади за звітний період склали 5,2 % загального річного обсягу видатків. За 2025 рік обсяг видатків склав 4 857,3 тис.грн, що становить 97,8% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки на охорону здоров'я з бюджету громади загалом збільшилися на 8,5% (на 381,5 тис.грн). Навіть в умовах значного зменшення фінансового ресурсу громада приділяє велике значення питанням підприємств охорони здоров'я.

За кошти НСЗУ у 2025 році профінансовані видатки у сумі 2 954,3 тис.грн, що становить 39,2% від загального обсягу видатків на охорону здоров'я. За попередній 2024 рік цей показник становив 3 269,6 тис.грн, що 315,3 тис.грн більше ніж у звітному періоді. Тобто, обсяг коштів, отриманих у звітному році з НСЗУ, суттєво зменшився у зв'язку з постійним зменшенням кількості укладених декларацій.

«Соціальний захист та соціальне забезпечення» За 2025 рік видатки склали 9,1% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 8 433,8 тис.грн, що становить 92,0% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з попереднім роком видатки зменшилися на 24,6% або на 2 745,7 тис.грн за рахунок зменшення чисельності членів добровольчого формування територіальної оборони Миколаївської громади на 22 особи (2024р.-74особи, 2025р.-52особи) та зменшення чисельності військово-службовців, які вперше призвані на службу в Збройні Сили України на 181 особу (2024р.- 211 осіб, 2025р.- 30 осіб), що відповідно спричинило зменшення витрат на виплати матеріальної допомоги. Також значно зменшились видатки на компенсаційні виплати на пільговий проїзд автомобільним транспортом окремим категоріям громадян, в зв'язку з оголошенням обов'язкової евакуації в деяких населених пунктів громади та виїздом населення за межі громади.

«Культура і мистецтво» За звітний період видатки на галузь «Культура» склали 6,0 % загального річного обсягу видатків бюджету або 5 538,9 тис. гривень, що становить 86,1 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки загалом зменшилися на 28,6%.

Враховуючи, що частина закладів культури знаходиться на прикордонній території, за рішенням Миколаївської сільської ради працівники (керівники та спеціалісти) Руднівського СК, Кровненського СБК, Миколаївського СБК переведені на роботу в режимі онлайн, внаслідок чого скоротилися видатки на енергоносії.

У зв'язку із відсутністю організаційних та технічних умов, необхідних для виконання роботи, в умовах воєнного стану було призупинено дію трудових договорів з бібліотекарями Яструбинської сільської бібліотеки та Спаської сільської бібліотеки. На період призупинення трудового договору заробітна плата не нараховувалась.

«Фізична культура і спорт» За 2025 рік видатки склали 0,5% загального річного обсягу видатків або 420,0 тис.грн, що становить 100% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки на фізичну культуру і спорт у зв'язку з браком коштів зменшилися на 12,5%.

«Житлово-комунальне господарство» За звітний рік видатки склали 10,6% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 9 841,9 тис.грн, що становить 96,0% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки на ЖКГ загалом збільшилися на 79,6%. Придбання спеціалізованої техніки за рахунок додаткової дотації з державного бюджету спричинили таке суттєве збільшення видатків за цим КПК.

«Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство» За звітний період видатки склали 0,5% загального річного обсягу видатків або 500,0 тис.грн, що становить 100,0 % до затверджених бюджетних призначень. У зв'язку зі значним погіршенням у 2025 році безпекової ситуації на території Миколаївської громади, яка унеможлиблює проведення ремонтних робіт, видатки на розвиток дорожньої інфраструктури загалом зменшилися у 2,0 рази у порівнянні з 2024 роком.

«Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» За звітний період видатки склали 1,7% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 1 596,6 тис.грн, що становить 96,3 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки на захист населення і територій загалом зменшилися на 14,5% або на 270,7 тис.грн. В 2024 році був проведений поточний ремонт підвального приміщення з елементами найпростішого укриття громадського будинку Миколаївської сільської ради в с. Яструбине.

«Громадський порядок та безпека» За звітний рік видатки склали 2,6% або 2 787,1 тис.грн, що становить 99,3% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки на організацію безпечного проживання в Миколаївській громаді загалом зменшилися на 12,8%. У 2024 році для належного зберігання нового пожежного автомобіля був проведений поточний ремонт приміщення, де розташована місцева пожежна охорона та облаштовувалися фортифікаційні споруди.

«Державне управління» У 2025 році видатки на утримання сільської ради, керівного складу відділу освіти, молоді та спорту, відділу культури та фінансового управління склали 21,3% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 19 691,0 тис.грн, що становить 96,5% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2024 роком видатки на утримання апарату управління сільської ради та фінансового управління, керівництва відділу освіти, молоді та спорту і відділу культури загалом збільшилися на 9,1%. Збільшення видатків пов'язано з тим, що з 03.05.2024 року збільшилися посадові оклади керівників та спеціалістів органів місцевого самоврядування.

На **інші напрямки** у 2025 році спрямовано 150,9 тис.грн бюджету громади або 0,1% загального річного обсягу видатків. 35,0 тис.грн – це видатки на заходи з землеустрою, які у порівнянні з 2024 роком зменшилися на 73%. Відсоток виконання до затверджених річних показників становить 70,1%. Видатки в обсязі 23,1 тис.грн - це сплата членських внесків до Всеукраїнської Асоціації ОТГ та Всеукраїнської Асоціація міст України.

Видатки на **будівництво та регіональний розвиток**, а також на охорону навколишнього природного середовища у звітному періоді не здійснювалися.

Загальний обсяг **трансфертів**, переданих до бюджетів усіх рівнів, у 2025 році склав 5,1% загального обсягу видатків бюджету громади. Загалом до бюджетів усіх рівнів перераховано 4 681,7 тис.грн.

У зв'язку зі значним зменшенням надходжень до загального фонду бюджету громади у 2025 році значно зменшився обсяг субвенцій з бюджету Миколаївської сільської територіальної громади державному бюджету на заходи з безпеки і оборони. Якщо у 2024 році він становив 11 197,6 тис.грн, то у 2025 році – тільки 3 151,5 тис.грн, що склало 3,4% загального обсягу видатків.

На третину зменшився обсяг субвенцій, перерахованих з бюджету Миколаївської громади до інших місцевих бюджетів. Якщо у 2024 році цей показник становив 2 215,2 тис.грн, то у 2025 році знизився до 1 530,2 тис.грн. Треба зазначити, що 1 527,3 тис.грн – це кошти на оплату послуг комунальних установ інших територіальних громад, які у 2025 році надавали свої послуги мешканцям Миколаївської сільської територіальної громади (Центр надання соціальних послуг Нижньосироватської сільської ради, Інклюзивно-ресурсний центр та Центр перепідготовки педпрацівників Степанівської селищної ради, Об'єднаний трудовий архів Сумської районної ради, рятувально-водолазна служба та Державний навчальний заклад «Сумське вище професійне училище будівництва та автотранспорту» Сумської міської ради).

У 2025 році з бюджету громади до обласного бюджету Сумської області перераховані кошти у сумі 2,9 тис.грн на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій населення згідно обласної програми.

Кошти резервного фонду у 2025 році, як і у минулому році, не використовувалися.

Кредиторська заборгованість станом на 31.12.2025 року відсутня.

Начальник фінансового управління Вікторина ПАШКУРОВА